

De begroting en de kostprijs van het Europees Parlement

2019/5

23 | 05 | 2019

 MENSEN

 WELVAART

 BESCHERMING

SAMENVATTING

Om de vijf jaar (2014, 2019) kunnen de burgers van de lidstaten van de Europese Unie (EU) een nieuw Europees Parlement verkiezen. Het parlement is het wetgevende orgaan van de EU en de burgers van de 27 lidstaten, na de brexit, zullen in mei 2019, 705 parlementsleden verkiezen.

De financiering van het Europees Parlement is een onderdeel van de algemene begroting van de Europese Unie. De eigen inkomsten en alle uitgaven van het Europees Parlement maken volledig deel uit van de algemene begroting van de Unie.

Dit artikel onderzoekt de volgende vragen meer gedetailleerd:

- hoe is de begroting van het Europees Parlement sinds 2003 geëvolueerd?
- hoe wordt de begroting van het Europees Parlement besteed?
- kan men de kosten van het Europees Parlement met die van andere parlementen vergelijken?
- hoe zijn de kosten per Europarlementslid geëvolueerd?

Herman Matthijs is gewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel & Universiteit Gent. Hij doceert Openbare Financiën, EU-begroting en Internationale Economische Organisaties. Hij is lid van de Hoge Raad van Financiën, die de Belgische regering over de begroting adviseert. Hij is ook lid van het College van censoren van de Nationale Bank van België, het auditcomité van deze centrale bank.

PROF. DR. HERMAN MATTHIJS:
Visiting Fellow Itinera

INLEIDING

Dit artikel is op primaire bronnen gebaseerd, namelijk de cijfers van de algemene begroting van de Unie en de relevante rapporten. Het heeft tot doel de evolutie te beoordelen van de kosten van het Europees Parlement sinds 2003, het jaar na de invoering van de euro, in het licht van de dramatische expansie van de EU in deze eeuw.

De traditionele wetenschappelijke publicaties over de financiën van de Europese Unie wijden geen aandacht aan de begroting van het Europees Parlement.

Het Europees Parlement is ontstaan als gevolg van het “Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap” van 1957 (Verdrag van Rome). Voor de eerste rechtstreekse verkiezingen van juni 1979 was het samengesteld uit afgevaardigden van de nationale parlementen. In juni 1979 vond de eerste rechtstreekse verkiezing van het Europees Parlement plaats.

Het aantal Europarlementsleden is gestaag toegenomen als gevolg van het groeiende aantal lidstaten, namelijk: 410 leden in 1979, 434 in 1984, 518 in 1989, 567 in 1994, 626 in 1999, 732 in 2004, 785 in 2009, 766 in 2013 na de toetreding van Kroatië en 751 in 2014, met inbegrip van de Voorzitter van het Europees Parlement, die geen stem heeft.

Als gevolg van de brexit wordt het aantal Europarlementsleden 705, voor de 27 resterende lidstaten van de EU.

In de jongste jaren heeft het Europees Parlement een belangrijke invloed op drie aspecten van het systeem van de Europese Unie: het wetgevend proces, het begrotingsproces en de controle en supervisie van de uitvoerende macht.

Na de eerste rechtstreekse verkiezingen van 1979 heeft het Europees Parlement aan politieke invloed gewonnen. De strijd om de begrotingsbevoegdheid begon al in 1970, met de eerste Europese beslissing over de eigen middelen voor de financiering van de algemene begroting van de EU.

DE BEGROTINGSPROCEDURE

Sinds het Verdrag van Lissabon moet de volledige algemene begroting van de Europese Unie ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Europees Parlement. De Europese Commissie stelt een begrotingsvoorstel op dat ter goedkeuring aan de Raad wordt voorgelegd. Vervolgens wordt het voorstel een ontwerpbegroting. Als de Raad en het Parlement het niet eens kunnen worden over de ingediende begroting, wordt een bemiddelingscomité samengesteld. Als beide delen van de uitvoerende macht van de EU in dit comité geen akkoord bereiken, moet de Europese Commissie een nieuw begrotingsvoorstel indienen en begint de begrotingsprocedure opnieuw.¹

¹ H. MATTHIJS, The financing of the European Union budget, *Advances in Social Sciences Research Journal*, vol. 5, nr. 7, (2018): 160-171.

Voor de begroting van het Europees Parlement stelt de Secretaris-generaal van het Europees Parlement al in februari van het lopende jaar een voorstel op voor de begroting van het volgende jaar. Het voorstel heeft betrekking op de behoeften, de prioriteiten, de nieuwe doelstellingen enz. van het Europees Parlement. De volgende stap is de politieke bespreking van het voorstel in het bureau van het Europees Parlement, dat uit 15 leden bestaat: de Voorzitter van het Europees Parlement en de 14 vicevoorzitters van de parlementaire vergadering. Het voorstel van het bureau van de Europees Parlement wordt verder besproken in de “begrotingscommissie” van het Parlement. Vervolgens ten slotte gaat het in de maand mei van het lopende jaar naar de “Algemene Vergadering van het Europees Parlement en stemmen de Europarlementsleden over het voorstel voor hun eigen begroting. In het begin van de zomer wordt dit deel overhandigd aan de Europese Commissie. Het wordt dan een integraal onderdeel van het voorstel voor de algemene begroting. In de maand december beslist het Europees Parlement over deze volledige begroting voor het volgende jaar. Dit is ook een politiek moment om wijzigingen aan te brengen aan het oorspronkelijke voorstel voor de eigen begroting van het Parlement.

DE EIGEN INKOMSTEN VAN HET PARLEMENT

De begroting van de Europese Unie bevat een volledig overzicht van de inkomsten en uitgaven van het Europees Parlement. Deze algemene begroting is op de functionele begrotingsclassificatie gebaseerd. De classificatie geldt voor de inkomsten en uitgaven van alle instellingen van de Europese Unie in deze begroting. Omdat het Europees Parlement de eerste politieke instelling is, vormt ze de eerste afdeling van de begroting. (De Raad van de EU is nummer twee, de Europese Commissie nummer drie, het Gerechtshof nummer vier, enz.) Het Parlement is de eerste afdeling van de algemene begroting van de Unie vanwege de prioritaire positie van de wetgevende macht.

De begroting omschrijft als eigen inkomsten²:

- inkomsten uit personen die verbonden zijn aan het Europees Parlement; (belasting op de bezoldigingen; lonen en vergoedingen van de Europarlementsleden, het personeel en de ambtenaren, bijdragen aan de pensioenregeling);
- ontvangsten voortvloeiend uit de administratieve werking van het Parlement;
- diverse ontvangsten (bv. leningen en renten).

Het voorgaande is duidelijk de grootste bron van inkomsten van het Europees Parlement.

Volgens de begroting 2019 van de Europese Unie³ kunnen de eigen inkomsten van het Europees Parlement op 171 miljoen euro worden geschat.

Deze som kan als volgt worden verdeeld (in miljoen euro):

- opbrengst van de belasting op de bezoldiging van Europarlementsleden en de belastingen op de

² Bv. EU-begroting, eigen inkomsten van het Europees Parlement in: Definitieve vaststelling van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018, Publicatieblad van de Europese Unie, editie L nr. 57, 28 februari 2018: 172-187.

³ Definitieve vaststelling van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2019, editie L nr. 67, 7 maart 2019.

lonen en vergoedingen van de ambtenaren:	93,3
- bijdragen van het personeel aan de pensioenregeling:	77,6
- overige:	0,1

Op basis van deze cijfers moeten we besluiten dat de belastingen het grootste gedeelte van de eigen middelen in de begroting van het Europees Parlement vormen.

DE UITGAVEN VAN HET EUROPEES PARLEMENT

De belangrijkste uitgaven in de begroting van het Europees Parlement houden verband met de lonen van de Europarlementsleden en de ambtenaren. Het begrotingsbeeld van de uitgaven (cijfers van de initiële begroting voor 2019) van het Europees Parlement zijn als volgt (in miljoen euro):

TABEL I: Uitgaven Europees Parlement (J = 2019)

- bezoldiging Europarlementsleden	77,8
- reis en algemene onkosten Europarlementsleden	108,8
- ongevallen- en ziektekostenverzekering Europarlementsleden	3,8
- talen- en computercursussen Europarlementsleden	0,8
- pensioenen Europarlementsleden	13,6
- vergoedingen bij beëindiging van de dienst voor Europarlementsleden	20,7
- ambtenarenlonen	681,8
- tolken en externe vertalingen	144,6
- overige personeelskosten (restaurants, kinderopvang, medische dienst enz.)	20,7
- logistiek (gebouwen, meubilair enz.)	412,6
- ICT, archieven en onderzoeksdienst Europees Parlement, bezoekers	123,8
- kosten van vergaderingen / conferenties	34,1
- informatieprogramma's politieke partijen	64

- financiering Europese politieke partijen	50
- financiering Europese politieke stichtingen	19,7
- medewerkers Europarlementsleden	208,8
- activiteiten en vergaderingen voormalige Europarlementsleden	0,5
- reserve voor onvoorziene uitgaven	10,8
TOTAAL	1.996,9

Bron: EU-begroting 2019

In deze begroting 2019 is de invloed van de nakende verkiezingen merkbaar. De overbruggingstoelagen nemen immers toe omdat Europarlementsleden een politieke loopbaan stopzetten en de nieuwe pensioenen van het Europees Parlement nu volledig ten laste zijn van de begroting van het Parlement. Volgens de begrotingskredieten zijn de belangrijkste uitgaven in cijfers en percentages als volgt:

- personeel van het Europees Parlement: 847 miljoen of 42,6%;
(ambtenaren, tolken, personeelsdiensten)
- Europarlementsleden: 434 miljoen of 21,7%;
(alle kosten en medewerkers)
- gebouwen: 412 miljoen of 20,6%;
- werkmiddelen: 157 miljoen of 7,9%;
- politieke partijen en stichtingen: 133 miljoen of 6,6%.

Hieruit blijkt dat de loonkosten (ambtenaren en Europarlementsleden) 64% van de uitgaven vertegenwoordigen. Het personeel van het Europees Parlement⁴ omvatte in het begrotingsjaar 2018 5.426 vaste betrekkingen, 142 tijdelijke betrekkingen en 1.135 personen die voor de politieke groepen werkten. Dit gaf een totaal van 6.683 betrekkingen of een daling met 60 betrekkingen tegenover het jaar 2017.

Deze drie voornaamste posten vormen samen meer dan 84% van de totale uitgaven van het Europees Parlement.

Het Europees Parlement heeft zijn eigen beperkte financiële middelen. Ze vertegenwoordigen echter slechts een relatief klein aandeel van de algemene uitgaven. De volgende tabel geeft een overzicht.

⁴ Begroting 2018, p. 249.

TABEL II: Totale uitgaven van het Europees Parlement (in euro)

	Kredieten	Eigen middelen	Totale uitgaven
2003	1.020.296.850	66.348.525	1.086.644.375
2005	1.155.139.529	112.393.557	1.267.533.086
2007	1.312.595.982	84.864.192	1.397.460.174
2009	1.286.479.684	141.250.058	1.427.729.732
2011	1.561.178.170	124.651.223	1.685.829.393
2013	1.613.619.014	143.024.893	1.693.038.015
2016	1.640.462.658	183.381.514	1.823.844.172
2019	1.825.939.362	171.038.900	1.996.978.262

BRON: op de EU-begroting gebaseerde cijfers

De eigen middelen bedragen 8,56% (2019), 8,4% (2018), 10,05% (2016), 8,8% (2014), 8,1 % (2013), 10,3 % (2012), 7,4 % (2011), 9,9 % (2009), 6 % (2007), 8,8 % (2005) en 6,1 % (2003).

Hieruit kunnen we besluiten dat de eigen middelen van het Europees Parlement altijd tussen 6% en 10% liggen. Maar in de loop van de beschouwde jaren is het aandeel van de eigen middelen gestegen. Toch vormen de kredieten uit de algemene begroting van de Europese Unie de voornaamste financieringsbron van het Europees Parlement.

KREDIETEN

Een onderzoek van de periode 2003-2019 toont de volgende begrotingstrends in de groei van de algemene uitgaven (2003 = 100).

TABEL III: Evolutie van de totale uitgaven

2003 = 1.086.644.375 =	100%
2005 = 1.267.533.086 =	116,6%
2007 = 1.397.460.174 =	128,6%
2009 = 1.427.729.732 =	131,3%
2011 = 1.685.829.393 =	155,1%
2012 = 1.693.038.015 =	155,8%
2013 = 1.750.643.934 =	161,1%
2014 = 1.755.631.742 =	161,5%
2016 = 1.823.844.172 =	167,8%
2018 = 1.950.687.373 =	179,5%
2019 = 1.996.978.262 =	183,7%

In de bovenstaande periode is de begroting van het Europees Parlement met 83% gestegen. Met andere woorden, gedurende de bestudeerde periode van 16 jaar was er een gemiddelde groei van iets meer dan 5% per jaar.

Deze stijgingen houden echter nauw verband met het aantal nieuwe lidstaten. Er waren bijvoorbeeld de uitbreidingen van 2004, 2007 en 2014. Dit leidde tot een toename van de begroting in deze jaren. De stijging in 2009 en de volgende jaren heeft te maken met het feit dat de kosten van de lonen van de Europarlementsleden in dat jaar door het Europees Parlement werden overgenomen. Voordien waren de nationale parlementen van de lidstaten van de EU verantwoordelijk voor de betaling van de Europarlementsleden.

Men kan de begroting ook benaderen door de kosten van het Europees Parlement per verkozen lid te berekenen.

Deze berekening is slechts relevant voor 2009 en de volgende jaren, aangezien de Europarlementsleden pas toen uit de begroting van het Parlement werden betaald.

TABEL IV: Kosten per Europarlementslid (in miljoen euro)

2009:	1,9	(736 leden)
2011:	2,2	(736 leden)
2012:	2,3	(736 leden)
2013:	2,2	(766 leden)
2014:	2,3	(766 leden tot juni 2014)
2014:	2,3	(751 leden, na 25 mei 2014)
2016:	2,4	(751)
2018:	2,6	(751)
2019:	2,6	(751)
2019:	2,8	(705 leden na de Brexit)

In deze periode stegen de kosten van 1,9 miljoen euro per Europarlementslid naar 2,8 miljoen euro per Europarlementslid, een toename met bijna 50%. Gelet op de berekening in Tabel III (Evolutie van de totale uitgaven), is dit geen bijzonder grote stijging per Europarlementslid.

De belangrijkste redenen zijn de stijging van het aantal Europarlementsleden en het feit dat het Europees Parlement sinds 2014 de bezoldiging van de verkozen leden betaalt.

VERGELIJKING MET ANDERE PARLEMENTEN

Wanneer we naar de kosten van de nationale parlementen van enkele lidstaten van de EU kijken, krijgen we het volgende begrotingsbeeld van de publieke kostprijs van de wetgevende vergaderingen. De vergelijkende studie heeft betrekking op België⁵, Nederland⁶, de Duitse Bondsrepubliek⁷ en de

5 Kamer van Volksvertegenwoordigers, Begroting 2019 op basis v/d voorlopige kredieten.

6 Rijksbegroting Nederland 2019

7 Bundeshaushaltsplan für das Haushaltjahr 2019

Franse republiek⁸. Alle volgende berekeningen en cijfers zijn gebaseerd op de begrotingen voor 2019 van deze parlementen, uitgedrukt in euro.

België heeft een federaal parlement met twee kamers, namelijk een rechtstreeks verkozen Kamer van Volksvertegenwoordigers met 150 leden en een indirect verkozen Senaat met 60 leden. De Kamer van Volksvertegenwoordigers kost 173 miljoen euro en de Senaat 42 miljoen euro. Dit geeft voor het koninkrijk België een publieke kostprijs van ongeveer 1,1 miljoen euro per volksvertegenwoordiger en 700.000 per senator. De Senaat is een niet-permanent parlement met beperkte bevoegdheden.

Het koninkrijk der Nederlanden heeft een gecentraliseerde staatsstructuur en een parlement met twee kamers, namelijk de Eerste Kamer (de Nederlandse senaat) met 75 indirect verkozen leden en met beperkte bevoegdheden. De Tweede Kamer (de Nederlandse volksvertegenwoordiging) telt 150 rechtstreeks verkozen leden. De Eerste Kamer heeft een totale kostprijs van 12,1 miljoen euro of 161.000 euro per verkozene. De Tweede Kamer heeft een totale kostprijs van 133,5 miljoen euro of 890.000 euro per verkozene.

De Duitse Bondsrepubliek heeft een federaal parlement met twee kamers, namelijk: de “Bundestag” met 589 rechtstreeks verkozen leden en de “Bundesrat” met 69 leden die door de regeringen van de 16 staten worden aangeduid. De “Bundestag” heeft voor 2019 een publieke kostprijs van 990 miljoen euro of bijna 1,6 miljoen euro per parlamentslid. De “Bundesrat” kost 37 miljoen euro of 543.000 euro per lid. Het is belangrijk om te weten dat de “Bundesrat” geen permanent parlement is.

De gecentraliseerde Franse republiek heeft een nationaal parlement met twee kamers. Eerst de “Assemblée Nationale” (volksvertegenwoordiging) met 577 rechtstreeks verkozen leden. De begroting van de Franse volksvertegenwoordiging bedraagt 567 miljoen euro of 982.000 euro per lid. De Franse Senaat is samengesteld uit 348 leden en wordt per Frans departement door een kiescollege gekozen. Zijn begroting bedraagt 351 miljoen euro of iets meer dan 1 miljoen euro per Franse senator.

Vergeleken met deze nationale parlementen is de globale kostprijs van het Europees Parlement en de prijs per Europarlementslid veel hoger dan in de lidstaten die hier als voorbeeld zijn gebruikt. De vermelde begrotingscijfers geven de volgende rangschikking:

- Europees Parlement: 2,6 of 2,8 miljoen per verkozen lid
- Duitse ‘Bundestag’: 1,6 miljoen
- Belgische “Kamer van Volksvertegenwoordigers”: 1,1 miljoen
- Franse “Sénaat”: 1 miljoen
- Franse “Assemblée Nationale”: 982.000
- Nederlandse “Tweede Kamer”: 890.000 per verkozen lid.

⁸ Budget de l'Assemblée nationale Française et du Sénat Français 2018.

Dit wordt gedeeltelijk verklaard door het aantal Europarlementsleden, namelijk 705/751 in de Europese Unie. Andere verklaringen voor de hogere begroting van het Europees Parlement houden ongetwijfeld verband met de hogere bezoldigingen van de Europarlementsleden en de ambtenaren dan in de nationale situatie. Dit is niet uitzonderlijk, want in veel Europese landen en lidstaten van de EU worden de ambtenaren van de wetgevende organen veel beter betaald dan de ambtenaren van de regeringsministeries. Het aantal Europarlementsleden en het feit dat de Unie 24 officiële talen hanteert, verklaren eveneens een gedeelte van de kosten.

Ten slotte is er het feit dat het Europees Parlement op drie plaatsen werkt, met administraties in Brussel, Luxemburg en Straatsburg. De maandelijkse verhuizing tussen deze drie plaatsen impliceert hogere uitgaven voor de begroting.

Tot slot van dit comparatieve deel van de studie moeten we ons afvragen met welk parlement we het Europees Parlement kunnen vergelijken. Dat brengt ons bij het Congres van de Verenigde Staten. Wat kost het federale parlement van de Verenigde Staten van Amerika?

De volgende cijfers zijn een poging tot vergelijking van bepaalde parameters tussen het Europees Parlement en het Congres van de Verenigde Staten. Deze studie wil op de eerste plaats de enorme verschillen in politieke macht tussen deze twee wetgevende instellingen benadrukken.

De begroting van het Europees Parlement bedraagt ongeveer 1,9 miljard euro, die van het Amerikaanse Congres⁹ ongeveer 4,5 miljard US dollar (= 3,9 miljard euro).¹⁰ Een Europarlementslid kost ongeveer 2,6 tot 2,8 miljoen. Voor een lid van het Amerikaanse Congres is dat 7,2 miljoen per verkozene (100 senatoren, 435 afgevaardigden van de staten en 6 van de territoria).

Het Europees Parlement telt 6.683 werknemers, het Amerikaanse Congres 19.500.

Tot slot de lonen. Een Europarlementslid heeft sinds 2014 een basisstatuut met een brutoloon van 105.092 euro per jaar. (8.757,70 euro per maand). Deze bezoldiging is gekoppeld aan 38,5% van het basisloon van een rechter van het Gerechtshof van de EU.¹¹ Daarnaast is er een vaste vergoeding voor algemene onkosten van 4.513 euro per maand. Onder de regels van de Europese Unie zijn de Europarlementsleden bovendien gedekt voor de sociale zekerheid, pensioenen, verblijfskosten enzovoort. De jaarlijkse bezoldiging van de Amerikaanse Senatoren en Afgevaardigden is 174.000 dollar. (= 154.000 euro). Zij ontvangen ook een pensioen van het Congres, een ziektekostenverzekering, verblijfskosten enz.

9 Voor de cijfers met betrekking tot de VS: zie de begroting van het Congres van de Verenigde Staten en de statistieken van de Congressional Research Service. Bv. IDA BRUDNICK, Congressional salaries and allowances, CRS - April 2018.

10 De parlementaire begroting van de Verenigde Staten omvat de financiering van de Senaat, het Huis van Afgevaardigden, de Architect of the Capitol, de Botanic Garden, het Congressional Budget Office, de Congressional Research Service, het General Accountability Office, het Government Printing Office en de Library of Congress.

11 Art. 10 van het Besluit nr. 684/2005 van het Europees Parlement van 28 september 2005 houdende aanneming van het Statuut van de leden van het Europees Parlement, Publicatieblad van de Europese Unie, editie L nr. 262, 7 oktober 2005, p. 1 en volgende.

HET PARLEMENT IN VERHOUDING TOT DE ALGEMENE BEGROTING

De totale begroting van het Europees Parlement (voorbeeldjaar 2018) bedraagt 1,34% van alle uitgaven in de algemene begroting van de Europese Unie (1.950 miljoen versus 144.680 miljoen euro). De begroting is dus klein, maar toch de tweede grootste binnen de instellingen van de EU. De uitgaven van de Europese Commissie zijn uiteraard doorslaggevend in de volledige algemene begroting van de Unie, met een aandeel (jaar = 2018) van meer dan 140 miljard euro in de totale uitgaven van 144 miljard, dus meer dan 97% van het totaal.

DE FINANCIERING VAN DE POLITIEKE PARTIJEN

De Europese Raad van het Europees Parlement heeft in 2003 voor het eerst regelingen aangaande het statuut en de financiering van de politieke partijen op Europees niveau ingevoerd. De oorspronkelijke regels waren in de volgende jaren het voorwerp van wijzigingen¹².

Deze subsidies dienen voor de financiering van de politieke partijen op Europees niveau. De Europese verordening bepaalt dat politieke fracties in het Europees Parlement slechts kunnen worden erkend wanneer ze ten minste 25 leden tellen die ten minste een kwart van alle lidstaten vertegenwoordigen. ($\frac{1}{4}$ van 28 = 7, $\frac{1}{4}$ van 27 = 6,75 of 6!). De samenstelling van deze Europese politieke groepen is op hun politieke verwantschap gebaseerd.

Als gevolg van de brexit daalt het vereiste aantal lidstaten van 7 naar 6!

Zodra een fractie erkend is, kan ze financiering door het Parlement aanvragen en krijgt ze zitting in de diverse parlementscommissies. Dit betekent dat de politieke partijen op Europees niveau partijen uit ten minste zeven lidstaten moeten omvatten, vertegenwoordigd door leden in het Europees Parlement, in de nationale parlementen of in gewestelijke parlementen of gewestelijke vergaderingen. Een andere voorwaarde voor de registratie van een Europese politieke partij is dat de aangesloten partijen geen lid zijn van een andere Europese politieke partij. De Europese partijen moeten in hun programma's en activiteiten de waarden van de EU naleven, namelijk: democratie, waardigheid, vrijheid, menselijke waardigheid en de rechten en de eerbied voor de rechtsstaat. De leden moeten hebben deelgenomen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement of moeten de intentie hebben om aan de volgende verkiezingen deel te nemen.

De wijzigingen van het systeem in 2018 omvatten ook een verhoging van de cofinanciering door de begroting van de EU van 85% naar 90% van de terugbetaalbare uitgaven van de partijen. Een tweede wijziging is de verdeling van de financiering tussen de begunstigen, die meer gewicht geeft aan het aantal Europarlementsleden van elke partij, namelijk 90% in plaats van het vroegere 85%. Tot slot mogen de partijen geen winstoogmerk hebben.

¹² Verordening nr. 1141/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende het statuut en de financiering van Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen. (Publicatieblad van de EU, editie L nr. 317, 4 november 2014, p. 1 en volgende), gewijzigd door verordening nr. 673/2018 van het Europees Parlement en de Raad van 3 mei 2018 (Publicatieblad van de EU, editie L nr. 114, 4 mei 2018, p. 1 en volgende).

De fracties ontvangen een gedeelte van de werkmiddelen van het Parlement (bv. parlements-medewerkers). In de praktijk zijn de fracties de parlementaire weerspiegeling van de Europese politieke partijen.

Het statuut bepaalt ook de voorwaarden om financiële steun te ontvangen. Elke politiek partij die op Europees niveau actief is, moet een jaarlijkse staat van haar inkomsten en uitgaven publiceren. De gemeenschapsmiddelen moeten worden besteed aan zaken die direct verband houden met het politieke programma en mogen in geen geval worden gebruikt voor de financiering van de politieke partijen in de lidstaten.

De financiering van de Europese politieke partijen voor 2019 is op 47,5 miljoen euro vastgelegd.¹³ Maar dit bedrag was slechts 8,3 miljoen euro in 2005 en steeg naar 10,5 miljoen euro in het verkiezingsjaar 2009, naar 27,7 miljoen euro in het vorige verkiezingsjaar 2014, naar 30,7 miljoen euro in 2016 en via 32,4 miljoen euro in 2018 naar het huidige bedrag. In deze periode van 2005-2019 is de bijdrage van de Europese begroting aan de politieke partijen met 602% toegenomen!

TABEL V: Kredieten voor de Europese politieke partijen 2019¹⁴

EPP	15.663.000
PES	11.475.000
ALDE	4.565.421
ACRE	4.431.358
EGP	3.518.721
EL	2.250.000
EDP	887.400
EFA	1.327.049
ECMP	921.217
MENL	2.465.679
TOTAL ==	47.504.845

¹³ Begroting 2019 en Toelichting van de Secretaris-generaal van het Europees Parlement van 30 november 2018 (Toelichting nr. D - 2018 - 44366)

¹⁴

EPP = Europese Volkspartij met 215 leden (situatie eind 2018)

PES = Partij van Europese Socialisten met 176 leden

ALDE = Alliantie van Liberalen en Democraten met 57 leden

ACRE = Alliantie van Conservatieven en Hervormers in Europa met 55 leden

EGP = Europese Groene Partij met 43 leden

EL = Partij van Europees Links met 32 leden

EDP = Europese Democratische Partij met 8 leden

EFA = Europese Vrije Alliantie met 12 leden

ECMP = Europese Christelijke Politieke Beweging met 6 leden

MENL = Beweging voor een Europa van Naties en Vrijheid met 27 leden.

De stijgende trend blijkt ook duidelijk uit de kredieten per politieke partij (in gerangschikt volgens de grootte van de fracties).

- “Europese Volkspartij”:	van 1,5 miljoen euro in 2004 naar 6,4 miljoen in 2012 en 15,6 miljoen in 2019
- “Partij van Europese Socialisten”:	van 1,2 miljoen euro in 2004 naar 4,3 miljoen in 2012 en 11,4 miljoen in 2019
- “Liberale Democraten”:	van 0,6 miljoen euro in 2004 naar 1,9 miljoen in 2012 en 4,5 miljoen in 2019
- “Europese Conservatieven en Hervormers”:	van 0,1 miljoen euro in 2004 naar 1,1 miljoen in 2012 en 4,4 miljoen in 2019.

De twee grootste politieke partijen (EPP en PES) ontvangen in 2019 bijna 57% van het totaal. Met nummers drie en vier (liberalen en conservatieven) erbij krijgen de vier grootste fracties bijna 77% van de financiële middelen.

FINANCIERING VAN DE POLITIEKE STICHTINGEN

Een Europese politieke stichting (formeel een politieke stichting op Europees niveau) is een onderzoeks- en belangenbehartigingsorganisatie die aan een Europese politieke partij verbonden is. Deze stichtingen hebben tot doel de partij te steunen door middel van studies, conferenties, seminars, opleidingssessies enz.

Sinds de begroting 2008 worden deze stichtingen door het Europees Parlement gefinancierd. De financiering van deze stichtingen werd beschikbaar gemaakt in de vorm van subsidies van de Europese Commissie, voor het eerst in oktober 2007.¹⁵

In het stelsel van de parlementaire kredieten ontvangen deze stichtingen voldoende financiële middelen om 95% van hun uitgaven te betalen (dit was 85% voor de wijzigingen van 2018). De stichtingen worden verondersteld de rest van hun financiële behoeften zelf uit schenkingen, bijdragen, verkopen enz. te verzamelen.

De aan deze stichtingen uitgekeerde kredieten mogen niet worden gebruikt voor de kosten van verkiezingscampagnes en mogen niet aan de aanverwante politieke partijen in de lidstaten worden doorbetaald.

¹⁵ De juridische basis voor de Europese stichtingen wordt ook bepaald in de voornoemde verordening nr. 1141/2014 en gewijzigd door verordening nr. 2018/673.

Om middelen uit de afdeling voor het Europees Parlement van de algemene begroting van de Europese Unie te kunnen ontvangen, moet een stichting aan een aantal voorwaarden voldoen:

- ze moet een rechtspersoon zijn die losstaat van de partijorganisatie in de lidstaat waar de partij gebaseerd is;
- ze moet de volgende beginselen van de EU naleven: vrijheid, democratie, eerbied voor de mensenrechten, de grondrechten en de rechtsstaat;
- haar doelstellingen moeten aansluiten bij de doelstellingen van de Europese politieke partij waarmee ze formeel verbonden is;
- ze mag geen winstoogmerk hebben;
- de samenstelling van het administratieve orgaan van de stichting moet geografisch over ten minste een kwart van de lidstaten van de Unie verdeeld zijn. (begin 2018 = 7)

TABEL VI: Kredieten voor de stichtingen (periode 2008-2019, miljoen euro)

2008	4.2
2010	8.7
2013	12.4
2014	13.4
2016	18.3
2018	19.3
2019	19.7

In deze periode zijn de financiële middelen voor de stichtingen met een factor 469 vermenigvuldigd! (2008 = 100)

De belangrijkste stichtingen zijn met Europese politieke partijen verbonden en ontvangen in 2019 de volgende kredieten:

- “Centrum voor Europese Studies” (Europese Volkspartij): 6,2 miljoen in 2019;
- “Stichting voor Europese Progressieve Studies” (Partij van de Europese Socialisten): 5,1 miljoen;
- “Europees Liberaal Forum” (Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa): 1,7 miljoen;
- “New Direction: Stichting voor Europese Hervormingen” (Conservatieven): 1,7 miljoen;
- “Groene Europese Stichting”: 1,4 miljoen;
- “Transformeer Europa”: 1 miljoen;
- enz.

De vier grootste Europese politieke stichtingen ontvangen ongeveer drie kwart van alle bijdragen van het Europees Parlement.

BESLUIT

Deze studie berekent de kosten van het Europees Parlement. De eerste vaststelling is dat de kosten van het Europees Parlement gedurende de studieperiode gestaag toegenomen zijn. De eigen middelen van het Europees Parlement vertegenwoordigen ongeveer 10% of minder van zijn uitgaven. Bijgevolg moet het Parlement voornamelijk door kredieten uit de algemene begroting van de Europese Unie worden gefinancierd.

Sinds 2009 zijn de bezoldigingen en pensioenen van de Europarlementsleden ten laste van de begroting van het Parlement.

De loonkosten van de Europarlementsleden en de ambtenaren vertegenwoordigen meer dan 60% van de besteding van de begroting van het Europees Parlement.

De kosten per parlamentslid zijn voor het Europees Parlement veel hoger dan voor de nationale parlementen. De redenen daarvoor worden in het artikel uitgelegd. Andere beduidende kosten zijn de uitgaven voor de logistiek en de subsidies aan de Europese politieke partijen en hun stichtingen. Ook deze kosten zijn in de afgelopen jaren sterk gestegen.

Hier zien we dat de drie grootste fracties meer dan twee derde van de middelen krijgen. De kosten per Europarlementslid zijn sterk gestegen toen het Europees Parlement verantwoordelijk werd voor de bezoldiging en de pensioenen van de Europarlementsleden, maar daarna is deze uitgave relatief stabiel gebleven.

Vergelijkend gesproken is het Europees Parlement met 751 en zelfs met 705 leden een zeer grote vergadering. Men zou de aantallen kunnen verlagen, wat besparingen op lonen, ondersteunend personeel, pensioenen enzovoort zou opleveren. De verdeling van het Parlement tussen de steden Brussel, Luxemburg en Straatsburg is eveneens een aanzienlijke bron van kosten. De vraag of deze suggesties politiek uitvoerbaar zouden zijn, is evenwel speculatief. Het besluitvormingssysteem van de Unie, dat gekwalificeerde meerderheden en een mate van consensus tussen de 28 lidstaten vereist, maakt de zaken immers niet eenvoudiger. De verdeling van het Parlement in een kleinere "Kamer" en een Senaat zou geen garantie van besparingen zijn, aangezien elke kamer de vaste kosten van logistiek, ambtenaren enz. zou moeten dragen.

Tot slot toont dit artikel ook duidelijk aan dat de kosten van het Europees Parlement slechts een kleine fractie van de totale uitgaven van de algemene begroting van de Europese Unie vertegenwoordigen.